

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปี พ.ศ. 2553 รัฐบาลได้ประกาศนโยบายแก้ไขปัญหาเสพติดภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน เป็นยุทธศาสตร์หลักในการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นการบูรณาการการทำงานทุกระดับ ถึงแม้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ดำเนินงานแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง จนสามารถมีผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ได้สูงขึ้นกว่าที่ผ่านมา แต่ด้วยข้อจำกัดและเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง ความมั่นคง และสังคม มีส่วนทำให้ปัญหาเสพติดขยายตัวมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยรวม คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2553 ให้ความเห็นชอบในหลักการของปฏิบัติการประเทศไทยเข้มแข็งชนะยาเสพติดยั่งยืน ระยะที่ 3 ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน เพื่อเป็นทิศทางหลักของการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2554 โดยหนึ่งในเป้าหมายปฏิบัติการ คือ มุ่งส่งเสริมและเพิ่มบทบาทของกลไกภาคประชาชน และประชาสังคมในการแก้ไขปัญหาเสพติด

อำเภอแก้งคร้อเป็นอำเภอหนึ่งในจำนวน 16 อำเภอของจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย 10 ตำบล 126 หมู่บ้าน เทศบาลตำบล 3 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 9 แห่ง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งรวมทั้งอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการป้องกันการปราบปราม และการแก้ไขปัญหายาเสพติด สำหรับตัวอย่างการบริหารจัดการหรือการดำเนินงานของอำเภอแก้งคร้อที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เช่น อำเภอมีอำนาจหน้าที่อำนวยความสะดวกในการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้เสพติดยาเสพติด ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมของตำบล หมู่บ้านและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ในฐานะศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับอำเภอ

การมีส่วนร่วมของตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลนับเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด เห็นได้จากการณรงค์ประชาสัมพันธ์ การแจกเบาะแสผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การติดตามดูแลผู้ผ่านการบำบัด การจัดกิจกรรมทางเลือกที่

สร้างสรรค์ การส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น อำเภอแก้งคร้อ ได้สนับสนุนหรือบริหารจัดการโดยสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างต่อเนื่อง

แต่อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ได้ประสบกับปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการบางประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาด้าน (1) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ เช่น บุคลากรบางส่วนไม่เปิดโอกาสให้ตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดมากเท่าที่ควร (2) การบริหารงบประมาณ เช่น อำเภอสนับสนุนงบประมาณสำหรับการเปิดโอกาสให้ตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดไม่มากพอ (3) การบริหารงานทั่วไป เช่น อำเภอขาดการวางแผนที่สนับสนุนให้ตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติด (4) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ เช่น อำเภอขาดการสนับสนุนให้ตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการให้ข้อมูลการแก้ไขปัญหาเสพติด (5) การบริหารคุณธรรม เช่น ความไม่โปร่งใสและเท่าเทียมในการปฏิบัติต่อตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการแก้ไขปัญหาเสพติด (6) การให้บริการประชาชน เช่น อำเภอสนับสนุนให้ตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการดูแลผู้เสพผู้ติดยาเสพติดไม่เพียงพอ (7) การบริหารข่าวสาร หรือข้อมูลข่าวสาร เช่น อำเภอจัดช่องทางสื่อสารให้ตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดยังไม่เพียงพอ (8) วิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค เช่น อำเภอขาดการสนับสนุนให้ตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติด (9) การบริหารเวลา หรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน เช่น อำเภอไม่มีกรอบเวลาในการตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาเสพติดของตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเพียงพอ (10) การประสานงาน หรือการประนีประนอม และ (11) การวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน เช่น อำเภอยังไม่เปิดโอกาสให้ตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ด้วยเหตุผลที่แสดงถึงความเป็นมา ความสำคัญ และความจำเป็น ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ผนวกกับนักศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในอำเภอแก้งคร้อ และมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม และการแก้ไขปัญหาเสพติดโดยตรง ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษา เรื่อง “การบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ” โดยนำปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการที่เรียกว่า 11M มาเป็นกรอบแนวคิดหลักในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ อันจะ

เป็นประโยชน์ทั้งในทางวิชาการและทางปฏิบัติต่อหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนประชาชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย หมายถึง การแสดงถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาอย่างกว้าง ๆ โดยแยกเป็นข้อ ๆ ในเวลาเดียวกัน ผู้ศึกษาควรแสดง “เหตุผลของการกำหนดวัตถุประสงค์แต่ละข้อ” ไว้ด้วย เพื่อแสดงให้เห็นถึงการนำเสนออย่างชัดเจน เป็นระบบ และนำวัตถุประสงค์ของการศึกษาแต่ละข้อไปใช้ได้อย่างถูกต้อง และตรงประเด็น นอกจากนี้ ยังเป็นพื้นฐานหรือแนวทางสำหรับการศึกษาในหัวข้ออื่นที่มีความสัมพันธ์กันด้วย (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 7) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน” (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร)) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งวัตถุประสงค์การวิจัยเป็น 6 ข้อ ดังนี้

2.1 ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้ เพราะจะทำให้ทราบและเข้าใจปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ตามกรอบแนวคิด 11M โดยถือว่าเป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง (fact) ทั้งในอดีต และขณะทำการศึกษา รวมทั้งเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญสำหรับแสดงความคิดเห็น หรือเสนอแนะการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ต่อไป

2.2 ศึกษาการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้ สืบเนื่องจากการที่ผู้ศึกษาได้ทราบและเข้าใจข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาทั้งในอดีตและขณะทำการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2.1 ข้างต้น ตัวอย่างเช่น ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อที่สำคัญมีอะไรบ้าง เช่นนี้ จึงทำให้ผู้ศึกษามีข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การเสนอแนะการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหา

ยาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ตามกรอบแนวคิด 11M ได้ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาตาม วัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่เป็นความคิดเห็น (opinion) ของผู้ศึกษา

2.3 ศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบล และหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้ เพราะจะทำให้ทราบและเข้าใจถึง ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ อันจะเป็นประโยชน์ ต่อการวางแผน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ ข้อมูลส่วนนี้เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอนาคต และถือว่าเป็นข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นซึ่งได้มาจากการศึกษาข้อเท็จจริงหรือข้อมูลในอดีต และขณะทำการศึกษา

2.4 ศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนากิจการบริการจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อประสบผลสำเร็จ

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้ เพราะผู้ศึกษาต้องการทราบและเข้าใจ ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนากิจการบริการจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบล และหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อประสบผลสำเร็จตามกรอบแนวคิดรอง ซึ่งได้แก่ กรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้จะมีส่วน ทำให้ได้ข้อมูลเสริมเพื่อนำไปใช้ในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนากิจการบริการจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อให้บังเกิดผลสำเร็จในทางปฏิบัติจริงเพิ่มมากขึ้น

2.5 ศึกษาภาพรวมการบริหารจัดการและภาพรวมแนวโน้มของการพัฒนากิจการบริการจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้ เพราะผู้ศึกษาต้องการทราบและเข้าใจ ภาพรวมการบริหารจัดการและภาพรวมแนวโน้มของการพัฒนากิจการบริการจัดการด้านการมีส่วนร่วม ระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ในเชิงเปรียบเทียบในอดีตกับปัจจุบัน และกับหน่วยงานอื่นในระดับเดียวกัน

ข้อมูลที่ได้จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ได้ตรงประเด็นเพิ่มมากขึ้น

2.6 ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้ เพราะผู้ศึกษาต้องการทราบและเข้าใจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่ม เช่น เพศชายกับเพศหญิงต่อภาพรวมของการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ตามกรอบแนวคิด 11M ว่าเหมือนกัน หรือแตกต่างกัน เป็นต้น ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ตามกรอบแนวคิด 11M ในเชิงเปรียบเทียบให้มีความครอบคลุม และสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น

หมายเหตุ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์การวิจัยจำนวน 6 ข้อ (หัวข้อ 2.1-2.6) ดังกล่าวข้างต้น โดยไม่ได้ตั้งสมมติฐานไว้ด้วยแม้แต่ข้อเดียว สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษาไม่ตั้งสมมติฐานไว้ด้วย เพราะ (1) เป็นการชี้้นำทำให้การศึกษาขาดความเป็นอิสระ เนื่องจากได้ตีกรอบ หรือกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้าโดยไม่ปล่อยให้การศึกษาเป็นไปตามธรรมชาติมากที่สุด นอกจากนี้ (2) การกำหนดสมมติฐานไว้ อาจเป็นการซ้ำซ้อนกับหัวข้อย่อยของวัตถุประสงค์การวิจัย หรือขอบเขตของการวิจัย และ (3) อาจทำให้หลงประเด็นไปให้ความสำคัญกับสมมติฐานเทียบเท่า หรือมากกว่าวัตถุประสงค์การวิจัยซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการศึกษาครั้งนี้

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

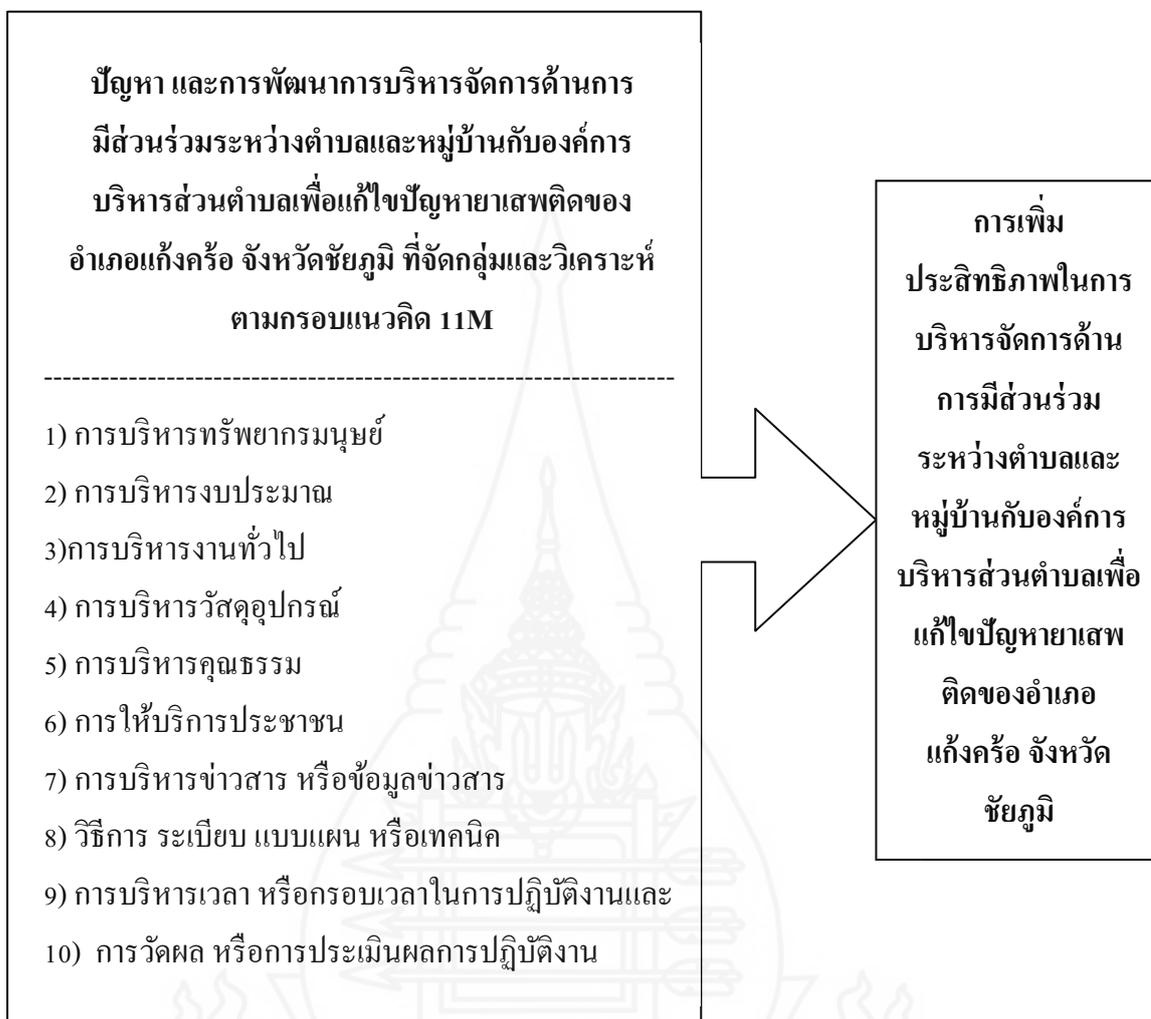
กรอบแนวคิด หมายถึง แนวคิด แนวทาง ตัวแบบ หรือตัวชี้วัดทางวิชาการ ที่ผู้ศึกษานำมาใช้ในการจำกัด หรือกำหนดขอบเขตของการวิจัย การทำวิจัย หรือการทำวิทยานิพนธ์ ด้วยการแสดงให้เห็นถึงการจัดกลุ่มแนวคิดทางวิชาการ และการศึกษาวิเคราะห์ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 24) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน” (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร))

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการที่เรียกว่า 11M ต่อจากนี้ไป เรียกว่า “กรอบแนวคิด 11M” ของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2552: 21-29) ในหนังสือ เรื่อง “การบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐ : การวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวชี้วัด” (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร) ที่ประกอบด้วย 11 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (2) การบริหารงบประมาณ (3) การบริหารงานทั่วไป (4) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (5) การบริหารคุณธรรม (6) การให้บริการประชาชน (7) การบริหารข่าวสาร หรือข้อมูลข่าวสาร (8) วิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค (9) การบริหารเวลา หรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน (10) การประสานงาน หรือการประนีประนอม และ (11) การวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน แต่ในที่นี้ผู้ศึกษานำมาปรับใช้ 10 ด้าน โดยตัดด้านการประสานงาน หรือการประนีประนอม เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ ได้เน้นศึกษาด้านการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วม ซึ่งหมายถึง การประสานงาน หรือการประนีประนอมอยู่แล้ว เห็นได้อย่างชัดเจนจากหัวข้อวิทยานิพนธ์ และวัตถุประสงค์การวิจัยที่มีคำว่า การบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วม รวมอยู่ด้วย ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดการศึกษาซ้ำซ้อนกัน ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงไม่ได้เลือกนำด้านการประสานงาน หรือการประนีประนอม มาปรับใช้ด้วย และผู้ศึกษายังได้นำกรอบแนวคิด 11M ดังกล่าวมาปรับใช้เป็นกรอบแนวคิดหลักในการจัดกลุ่มและการวิเคราะห์ (1) ปัญหา และ (2) การพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ที่เป็นวัตถุประสงค์การวิจัยที่สำคัญ 2 ข้อแรก หรือเป็นวัตถุประสงค์หลัก 2 ข้อของการศึกษาครั้งนี้ พร้อมกันนั้น ผู้ศึกษาได้กำหนดให้ “(1) ปัญหา และ (2) การพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ที่จัดกลุ่มและวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิด 11M” เป็นตัวแปรอิสระ หรือเป็น เหตุ ส่วน “การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ” เป็นตัวแปรตาม หรือเป็น ผล ดังภาพที่ 1.1

ตัวแปรอิสระ(เหตุ)

ตัวแปรตาม (ผล)

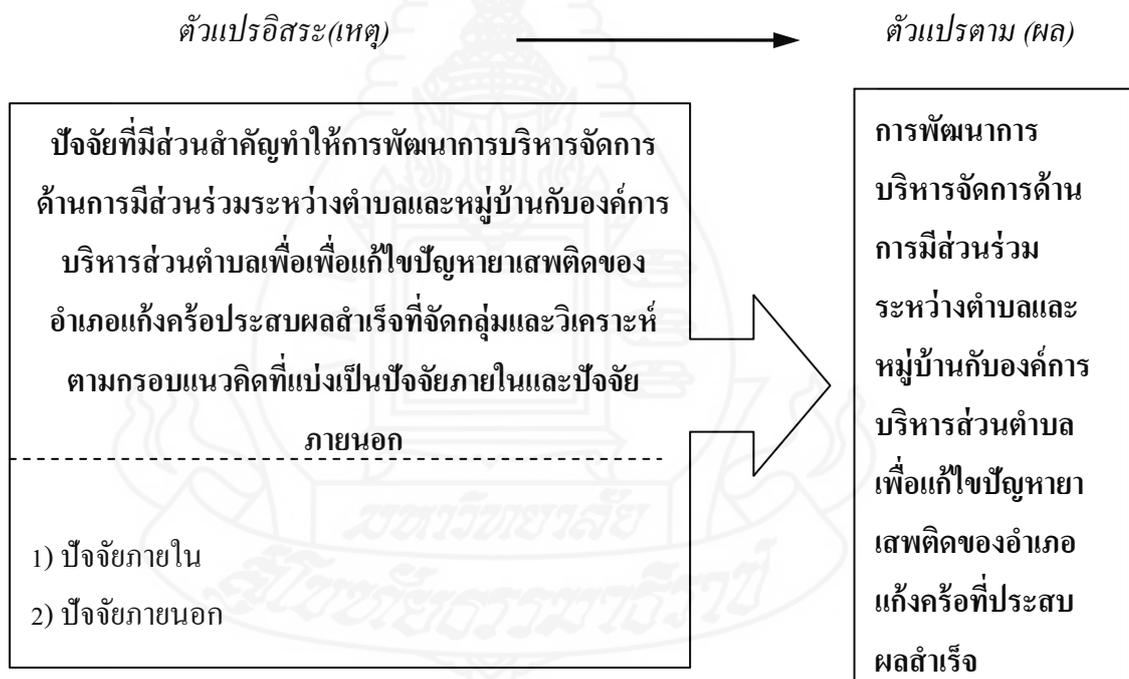

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดหลักที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

สำหรับเหตุผลที่นำกรอบแนวคิด 11M มาปรับใช้เป็นกรอบแนวคิดหลักในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ เพราะเป็นกรอบแนวคิด หรือตัวชี้วัดการบริหารจัดการที่ครอบคลุมสาระสำคัญของการบริหารจัดการอย่างสมบูรณ์ และครบถ้วน รวมทั้งได้มีการนำไปใช้และเผยแพร่อย่างกว้างขวางพอสมควร

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาได้นำ “ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก” (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 47) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน”

(กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพช) มาเป็นกรอบแนวคิดรอง สำหรับการจัดกลุ่มและการวิเคราะห์เปรียบเทียบวัตถุประสงค์การวิจัยที่มีความสำคัญในลำดับรองหรือวัตถุประสงค์รองจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อประสบผลสำเร็จ” โดยผู้ศึกษาได้กำหนดให้ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อประสบผลสำเร็จที่จัดกลุ่มและวิเคราะห์เปรียบเทียบตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก” เป็นตัวแปรอิสระ หรือเป็น เหตุ ส่วน “การพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อที่ประสบผลสำเร็จ” เป็นตัวแปรตาม หรือเป็นผล ดังภาพที่ 1.2

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดรองที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่าง
ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้

สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษานำปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก มาเป็นกรอบแนวคิดรองในการศึกษาเปรียบเทียบครั้งนี้ เพราะเป็นกรอบแนวคิดที่กะทัดรัด ครอบคลุมสาระสำคัญของการบริหารจัดการที่ เป็นที่รู้จัก คู่้นเคย และมีการนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติกันอย่างแพร่หลาย

หมายเหตุ การสร้างกรอบแนวคิดเพื่อช่วยให้การทำวิจัยหรือวิทยานิพนธ์เป็นผลงานทางวิชาการที่เป็นระบบ ชัดเจน เข้าใจง่าย รัดกุม และได้รับการยอมรับเพิ่มมากขึ้น ที่สำคัญมี 2 แบบ

1) แบบที่หนึ่ง คือ “กรอบแนวคิดสำเร็จรูป” ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นด้วยการนำตัวชี้วัดของกรอบแนวคิดจำนวน 1 กรอบมาประยุกต์หรือปรับให้เข้ากับหน่วยงานหรือบุคลากรในงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ที่กำลังศึกษา

2) แบบที่สอง คือ “กรอบแนวคิดประดิษฐ์ขึ้นเอง” หรือกรอบแนวคิดตามสิ่งที่ผู้ศึกษาไปค้นหาตัวชี้วัด หรือด้านดี ๆ ของกรอบแนวคิดหลาย ๆ กรอบแล้วนำมาสร้างหรือประดิษฐ์เป็นกรอบแนวคิดของตัวเองขึ้นเพื่อนำมาปรับในการศึกษา

ในการสร้างกรอบแนวคิดทั้ง 2 แบบนั้น ผู้ศึกษาจำเป็นต้องมีการประยุกต์ด้วยเสมอเพื่อให้เป็นกรอบแนวคิดที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับหน่วยงานและบุคลากรที่กำลังศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับการประยุกต์นั้น หากผู้ศึกษาเพิ่งเคยทำวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ก็ควรเป็นการประยุกต์บนพื้นฐานของกรอบแนวคิดทางวิชาการที่มีอยู่แล้ว โดยอาจนำกรอบแนวคิดแบบที่หนึ่งซึ่งเป็นกรอบแนวคิดแบบสำเร็จรูปที่มีอยู่แล้วมาประยุกต์ อันมิใช่ประยุกต์ด้วยการสร้างหรือประดิษฐ์กรอบแนวคิดใหม่ขึ้นมาเอง เพราะผิดหลักการสำคัญ คือ การไม่ได้สร้างกรอบแนวคิดมาจากสิ่งที่มีอยู่เดิม จากนั้น จึงนำมาพัฒนาหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ดียิ่งขึ้น ต่อเมื่อผู้ศึกษามีความชำนาญและมีประสบการณ์พอควรแล้ว ผู้ศึกษาจึงควรที่จะสร้างหรือประดิษฐ์กรอบแนวคิดแบบที่สองขึ้นเองต่อไป

อย่างไรก็ตาม การสร้างกรอบแนวคิดสำหรับการทำวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ไม่จำเป็นต้องแบ่งเป็น 2 แบบดังกล่าวข้างต้นเสมอไป ยังอาจแบ่งออกเป็น 3 แบบก็ได้ ขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้จัดแบ่ง ทั้ง 3 แบบ ได้แก่

1) แบบที่หนึ่ง การนำกรอบแนวคิดสำเร็จรูปที่มีอยู่แล้วจำนวน 1 กรอบมาใช้ในการทำวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ทั้งหมด เช่น นำกรอบแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล (Balanced Scorecard) กรอบแนวคิดการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน หรือกรอบแนวคิดการบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) กรอบใดกรอบหนึ่งมาใช้

2) แบบที่สอง การนำกรอบแนวคิดสำเร็จรูปที่มีอยู่แล้วจำนวน 1 กรอบมาเป็นตัวหลักและนำมาปรับ โดยผู้ศึกษาอาจตัด หรือเพิ่มตัวชี้วัด หรือด้านของกรอบแนวคิดนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับหน่วยงานหรือบุคลากรที่ทำการศึกษาวิจัย ทั้งนี้ ผู้ศึกษาคควรให้เหตุผลไว้ด้วยเสมอ เช่น นำกรอบแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุลที่ประกอบด้วย 4 ด้านมาใช้ โดยอาจตัดตัวชี้วัด หรือด้านของกรอบแนวคิดดังกล่าวให้เหลือเพียง 3 ด้าน หรืออาจเพิ่มตัวชี้วัด หรือด้านของกรอบแนวคิดดังกล่าวเป็น 5 ด้าน ก็ได้

3) แบบที่สาม การนำกรอบแนวคิดสำเร็จรูปที่มีอยู่แล้วจำนวนมากกว่า 1 กรอบ หรือหลายกรอบมาเป็นฐาน และผู้ศึกษาเลือกเฉพาะตัวชี้วัด หรือด้านที่สำคัญเพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดใหม่

4. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย หรือขอบเขตของการศึกษา หมายถึง การกำหนดกรอบหรือแนวทางการศึกษาไว้ โดยนำวัตถุประสงค์การวิจัยข้างต้นมาขยายความในรายละเอียดเพื่อให้แต่ละเรื่อง หรือแต่ละประเด็นชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ขอบเขตของการวิจัยต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 11) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัยวิทยานิพนธ์ และรายงาน” (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร)) ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษานี้เป็นการศึกษาปัญหา การพัฒนา ยุทธศาสตร์ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้าน กับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาขยายสภาพของอำเภอแก่งศรีสมบูรณ์ประสบความสำเร็จ ตลอดจนภาพรวมการบริหารจัดการและภาพรวมแนวโน้มของการพัฒนาการบริหารจัดการ รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาขยายสภาพของอำเภอแก่งศรีบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ ทั้งนี้ โดยการนำ “กรอบแนวคิด 11M” แต่นำมาปรับใช้ 10 ด้านมาเป็นกรอบแนวคิดหลัก พร้อมกับนำ “ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก” มาเป็นกรอบแนวคิดรอง

สำหรับขอบเขตด้านเนื้อหาได้แบ่งเป็น 5 บท โดยในแต่ละบทมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ นำเสนอข้อมูลทางวิชาการอย่างเป็นระบบ เริ่มจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์การวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อจำกัดในการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือ บทความ ผลงานการวิจัย ครอบคลุม 4 หัวข้อ ได้แก่ (1) แนวคิดหรือความหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม และยุทธศาสตร์ (2) แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการที่เรียกว่า 11M หรือกรอบแนวคิด 11M (3) แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วม และ (4) ความเป็นมา โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ของตำบล หมู่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบลของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย การนำเสนอขั้นตอนหรือวิธีวิจัยที่นำมาใช้ในการศึกษา ครั้งประกอบด้วย 6 หัวข้อ ได้แก่ (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล (4) การวิเคราะห์ข้อมูล (5) ระยะเวลาการทำวิจัย และ (6) แผนการดำเนินงาน ตลอดโครงการ

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสนามซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ (1) สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง (2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม (3) สรุปผลการวิเคราะห์ที่ได้จากความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง และ (4) การสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ

บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ เป็นการสรุปการวิจัยด้วยการนำเสนอข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเกี่ยวข้องของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการวิจัยสนาม และจากนั้น ผู้ศึกษาจึงนำข้อมูลดังกล่าวมาอภิปรายผล และเสนอเป็นข้อเสนอแนะ ท้ายสุด เป็นการนำเสนอ บรรณานุกรม และภาคผนวก

4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ เท่านั้น

4.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น

4.3.1 ประชากร คือ จำนวนประชาชนหรือบุคลากรเป้าหมายทั้งหมดที่ทำการศึกษา ซึ่งในที่นี้หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่หนึ่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันที่ปฏิบัติงานใน 10 ตำบลในเขตพื้นที่ของอำเภอแก้งคร้อ จำนวน 440 คน (ที่มา : ที่ทำการปกครองอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ 1 เมษายน 2554)

ประเภทที่สอง ได้แก่ บุคลากรทั้งฝ่ายประจำและฝ่ายการเมืองที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล 9 แห่งในเขตพื้นที่ของอำเภอแก้งคร้อ จำนวน 788 คน (ที่มา : สำนักงานท้องถิ่นอำเภอแก้งคร้อ 1 เมษายน 2554)

รวมประชากรทั้ง 2 ประเภท (440+788) เท่ากับ 1,228 คน

4.3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ จำนวนบุคลากรที่เป็นตัวแทนของประชากรดังกล่าวที่ตอบแบบสอบถาม โดยในที่นี้หมายถึง บุคลากรทั้ง 2 ประเภทดังกล่าว ดังนี้

ประเภทที่หนึ่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันที่ปฏิบัติงานใน 10 ตำบลในเขตพื้นที่ของอำเภอแก้งคร้อ จำนวน 440 คน

ประเภทที่สอง ได้แก่ บุคลากรทั้งฝ่ายประจำและฝ่ายการเมืองที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล 9 แห่งในเขตพื้นที่ของอำเภอแก้งคร้อ จำนวน 788 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ประเภท (440+788) เท่ากับ 1,228 คน อันเป็นลักษณะของการนำประชากรทั้งหมดมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษาเลือกศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว เพราะประเภทที่หนึ่ง เป็นบุคลากรสำคัญที่ปฏิบัติงานหรือเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารจัดการในระดับตำบล และมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ สำหรับประเภทที่สอง เป็นบุคลากรสำคัญที่ปฏิบัติงานหรือเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารจัดการในหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ เมื่อเป็นเช่นนี้ บุคลากรทั้ง 2 ประเภทจึงมีแนวโน้มที่จะเป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม มีคุณภาพ และน่าเชื่อถือมาก

ในการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้นำประชาชนในเขตพื้นที่ของตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ มาเป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างด้วย เพราะในที่นี้ได้เน้นศึกษาหรือจำกัดเฉพาะบุคลากรที่ปฏิบัติงานและมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อดังกล่าวเท่านั้น หากนำประชาชนมาศึกษาด้วย จะทำให้ขอบเขตของการวิจัยกว้างขวางออกไปอีก

5. ข้อจำกัดในการวิจัย

ข้อจำกัดในการวิจัยเป็นการกล่าวถึงเหตุผลที่ทำให้การศึกษาต้องจำกัดอยู่ภายในขอบเขตหรือหัวข้อตามที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอบเขตของการศึกษาเท่านั้น หรืออาจนำเสนอในทิศทางที่ว่าการศึกษาครั้งนี้ไม่ครอบคลุมเรื่องใดบ้าง พร้อมทั้งยกตัวอย่าง และ

ให้เหตุผลประกอบ (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 13) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน” (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร)) ข้อจำกัดในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

5.1 ข้อจำกัดด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาทำการศึกษาเฉพาะเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และขอบเขตของการวิจัยข้างต้นเท่านั้น โดยไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาสาเหตุติดค้างอื่น เช่น ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ และด้านภาวะผู้นำ

5.2 ข้อจำกัดด้านพื้นที่ การศึกษาครั้งนี้ ผู้ทำการศึกษาเฉพาะอำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ เท่านั้น

5.3 ข้อจำกัดด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่ศึกษาเฉพาะประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและสารวัตรกำนัน และองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแก่งคร้อ เท่านั้น โดยไม่ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างอำเภออื่น และไม่ครอบคลุมประชากรและกลุ่มตัวอย่างประเภทอื่น เช่น ข้าราชการหน่วยอื่น อีกทั้งยังจำกัดด้วยงบประมาณ

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

เหตุผลที่จำเป็นต้องกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ หรือนิยามปฏิบัติการ หรือคำจำกัดความไว้ เนื่องจากเป็นเรื่องยากมากที่จะให้ความหมายของคำศัพท์หรือคำต่าง ๆ และได้รับการยอมรับจากทุกคน ทั้งนี้ เพราะความแตกต่างของแนวคิด ความคิดเห็น มุมมอง ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของแต่ละคน ดังนั้น ในงานวิจัย หรือวิทยานิพนธ์จึงจำเป็นต้องกำหนดคำจำกัดความหรือกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย หรือวิทยานิพนธ์ไว้ด้วย เพื่อ หนึ่ง อธิบายและกำหนดขอบเขตของคำศัพท์หรือคำสำคัญที่นำมาใช้เฉพาะในงานวิจัย หรือวิทยานิพนธ์ให้ชัดเจนขึ้น สอง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจคำจำกัดความ หรือนิยามศัพท์เฉพาะแต่ละคำที่ใช้ในงานวิจัย หรือวิทยานิพนธ์ตรงกัน หรือเป็นไปได้ในทิศทางเดียวกันกับผู้ศึกษา รวมทั้ง สาม ทำให้ผู้ศึกษาไม่สับสน ไม่หลงประเด็น และสามารถศึกษาให้ตรงกับความหมายที่ได้ให้ไว้ในคำจำกัดความหรือนิยามศัพท์เฉพาะด้วย (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 56) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน” (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร))

ในการกำหนดหัวข้อของนิยามศัพท์เฉพาะของการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดตามหัวข้อวิทยานิพนธ์ และกรอบแนวคิดการวิจัย โดยมีจำนวน 11 หัวข้อ ดังนี้

6.1 การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงาน หรือแนวทางการปฏิบัติงานใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ ทั้งนี้ ตามกรอบแนวคิด 11M

6.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การวางแผน การร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

6.3 ยุทธศาสตร์ หมายถึง ทิศทางของกระบวนการปฏิบัติงานอันนำไปสู่เป้าหมายที่มุ่งเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

6.4 ตำบลและหมู่บ้าน หมายถึง ตำบลหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ซึ่งประกอบด้วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

6.5 องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแก้งคร้อ ซึ่งประกอบด้วยฝ่ายบริหาร และสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

6.6 ปัญหา หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่สำคัญและจำเป็นของอำเภอแก้งคร้อเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดตามกรอบแนวคิด 11M

6.7 ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการที่เรียกว่า 11M หมายถึง กรอบแนวคิด หรือตัวชี้วัดการบริหารจัดการ 11 ด้านที่นำมาใช้ในการศึกษาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ แต่นำมาปรับใช้ 10 ด้าน(ดังแสดงเหตุผลไว้แล้วในหัวข้อ 3. กรอบแนวคิดการวิจัยข้างต้น) ได้แก่

6.7.1 การบริหารทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การบริหารบุคลากรในการแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ เช่น การพัฒนาขีดความสามารถบุคลากร การให้รางวัล

6.7.2 การบริหารงบประมาณ หมายถึง การบริหารงบประมาณเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ เช่น การใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

6.7.3 การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การบริหารจัดการที่เกี่ยวกับเสพติดภายในอำเภอแก้งคร้อ เช่น การมีลักษณะเป็นผู้นำมืออาชีพ

6.7.4 การบริหารวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง การบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ หรือยกระดับการปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหา

เสพติดของอำเภอแก้งคร้อ เช่น การริเริ่มนำวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้ในการให้บริการประชาชน

6.7.5 การบริหารคุณธรรม หมายถึง ทศนคติ ค่านิยม อุดมการณ์ จิตวิญญาณ และจิตสำนึกของบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับยาเสพติดในอำเภอแก้งคร้อ เช่น การมีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน

6.7.6 การให้บริการประชาชน หมายถึง การบริหารจัดการในการแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ เช่น การบริหารจัดการโดยยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

6.7.7 การบริหารข่าวสาร หรือข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารในการแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ เช่น การตัดสินใจนำข่าวสาร หรือข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการบริหารจัดการ

6.7.8 วิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับหลัก และวิธีการปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ เช่น การบริหารจัดการบนพื้นฐานของกฎหมาย หรือยึดถือหลักนิติธรรม

6.7.9 การบริหารเวลา หรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน หมายถึง การบริหารจัดการกรอบเวลาเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ เช่น การนำกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติราชการแล้วเสร็จ มาใช้อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

6.7.10 การวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึง การบริหารจัดการเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ โดยอาจสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาครั้งนี้คาดว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ โดยผู้ศึกษาได้แบ่งเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ (1) องค์ความรู้ใหม่ (2) ประโยชน์ในทางวิชาการ และ (3) ประโยชน์ในทางปฏิบัติ ดังนี้

7.1 องค์ความรู้ใหม่ การศึกษาครั้งนี้จะทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ (องค์ความรู้ หมายถึง ความรู้ที่มีรูปแบบเฉพาะ มีขอบเขตที่ชัดเจน สามารถพัฒนา เผยแพร่ ถ่ายทอด และนำไปใช้ประโยชน์ได้) หรือสร้างความรู้ทางวิชาการ คือ การได้รับทราบและเข้าใจปัญหา การพัฒนา

ตลอดจนยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมถึงปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อประสบผลสำเร็จ ตลอดจนภาพรวมการบริหารจัดการและภาพรวมแนวโน้มของการพัฒนาการบริหารจัดการ นอกจากนี้ ยังศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ทั้งนี้ โดยนำ “กรอบแนวคิด 11M” ที่นำมาปรับใช้ 10 ด้าน มาเป็นกรอบแนวคิดหลัก พร้อมกับนำ “ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก” มาเป็นกรอบแนวคิดรอง

7.2 ประโยชน์ในทางวิชาการ แบ่งเป็น 2 ข้อ ดังนี้

7.2.1 หน่วยงาน และบุคคลทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะได้ประโยชน์ในทางวิชาการในเรื่องการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ตามกรอบแนวคิด 11M โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หน่วยงาน และบุคคลจะได้ทราบและเข้าใจปัญหาการพัฒนา ยุทธศาสตร์ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อประสบผลสำเร็จ รวมทั้งภาพรวมการบริหารจัดการและภาพรวมแนวโน้มของการพัฒนาการบริหารจัดการ ตลอดจนการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ทั้งนี้ โดยนำกรอบแนวคิดหลักและกรอบแนวคิดรองดังกล่าวมาปรับใช้

7.2.2 สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งนักศึกษา หากนำผลการศึกษารุ่นนี้ไปศึกษา จะได้รับประโยชน์ในทางวิชาการด้านการเรียน การสอน และการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ตามกรอบแนวคิด 11M

7.3 ประโยชน์ในทางปฏิบัติ แบ่งเป็น 2 ข้อ

7.3.1 หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐจะได้รับประโยชน์ในทางปฏิบัติ กล่าวคือ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ส่วนราชการอื่น รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง และข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบลและหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ไปปรับใช้หรือประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง

7.3.2 ประโยชน์ต่อประชาชน ในส่วนของประชาชน หากนำผลการศึกษาค้นคว้าไปศึกษาจะช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมระหว่างตำบล และหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอแก้งคร้อตามกรอบแนวคิด 11M รวมทั้งนำไปใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือในการติดตาม และการตรวจสอบหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือตามกฎหมายด้วย

